

Agendapunt commissie: 5.4

steller	telefoonnummer	email
Stijn Smeulders	06-14164246	stijn.smeulders@valkenswaard.nl
agendapunt	kenmerk	datum raadsvergadering
	280559/287224	21 september 2017
portefeuillehouder		
Burgemeester Ederveen		
onderwerp		
Evaluatie MRE		
aan de gemeenteraad		

A. Samenvatting

Dit voorjaar is door adviesbureau Berenschot een evaluatie uitgevoerd van de bestuurlijke samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven. De gemeenteraad en het college zijn beiden (apart van elkaar) in dit evaluatieproces betrokken. Het doel van deze evaluatie was het verkrijgen van inzicht in het functioneren van de bestuurlijke samenwerking in de MRE. Uitgangspunt van de evaluatie was het verbeteren en versterken van de samenwerking om daarmee de regionale ambities te realiseren.

Op 21 juni 2017 is het evaluatierapport gepresenteerd tijdens een informatiebijeenkomst voor college- en raadsleden. Kort hierna is het evaluatierapport via de griffies samen met het concept procesvoorstel (met concept aanbiedingsbrief) ter kennisname aan de gemeenteraden verzonden. Naar aanleiding van de vergadering van het Algemeen Bestuur van 28 juni 2017 is het voorstel voor het vervolgproces (met steun van de vertegenwoordiger van Valkenswaard in het AB) gewijzigd: besloten is om een pas op de plaats te maken en eerst de reacties van de gemeenteraden af te wachten, alvorens te starten met uitlijning van het vervolgproces.

De belangrijkste aanbeveling uit het evaluatierapport is dat er een fundamentele herijking van de regionale samenwerking in de MRE dient plaats te vinden. Het DB voorziet een proces dat gericht moet zijn op dialoog met en tussen de gemeenten over de inhoudelijke doelstellingen en ambities van de regionale samenwerking. Het doel is om opnieuw koers te bepalen op het grotere doel van de regionale samenwerking, de inhoudelijke thema's en mogelijke differentiatie in schaalniveau en snelheid. Vervolgens zal gesproken worden over de vorm van de samenwerking en het besluitvormingsproces.

Het Dagelijks Bestuur van de MRE verzoekt de gemeenteraad om uiterlijk 1 oktober 2017 te reageren op het eindrapport met aanbevelingen en op het voorstel voor het vervolgproces. De reactie van de gemeenten wordt betrokken bij de behandeling van het vervolgproces in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 1 november 2017. Wij doen de gemeenteraad middels bijgevoegd raadsvoorstel een concept-zienswijze toekomen.

B. Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het door het Dagelijks Bestuur van de MRE voorgestelde vervolgproces van de evaluatie van de MRE.
2. Het Dagelijks- en Algemeen Bestuur van de MRE middels bijgevoegde zienswijze in kennis stellen van het standpunt van de gemeente Valkenswaard omtrent de inhoud van het eindrapport van de evaluatie van de MRE het voorgestelde vervolgproces voor de herijking van de MRE.

C. Inleiding

In dit stadium van het evaluatieproces wordt verzocht om te reflecteren op het evaluatierapport (conclusies en aanbevelingen) en op het procesvoorstel dat het dagelijks bestuur aan de gemeenteraden heeft doen toekomen. Onderstaand wordt ingegaan op de conclusies van het evaluatierapport, de aanbevelingen uit het evaluatierapport, het vervolgproces en de voorgestelde planning.

Conclusies evaluatierapport

In het evaluatierapport worden (op hoofdlijnen) de volgende conclusies getrokken:

Positieve conclusies:

- het bestuurlijk netwerk heeft samen met de triple helix aan kracht gewonnen;
- de Metropoolregio wordt door externe partners als provincie en rijk als collectiviteit gezien om mee in gesprek te gaan;
- de eerste resultaten zijn geboekt: de Bereikbaarheidsagenda, het Stimuleringsfonds, de regionale Detailhandelsvisie, de Integrale Strategie Ruimte, de ruimtelijke kansenkaart energie, maar ook het Logistiek Platform en de meerjarenfinanciering Brainport.
- de formele verantwoording richting gemeenten over het functioneren van de Metropoolregio is op orde;
- de ondersteuning vanuit de uitvoeringsorganisatie van de Metropoolregio is op orde.

Negatieve conclusies:

- er is in algemene zin weinig draagvlak voor de samenwerking binnen de Metropoolregio Eindhoven;
- er wordt geconstateerd dat gemeenten beperkt in staat zijn om over hun eigen belang heen te stappen;
- doelen, ambities en daarmee de verwachtingspatronen van de deelnemende gemeenten lopen uiteen;
- de door alle gemeenten goedgekeurde Regionale Agenda is in beperkte mate leidend voor de samenwerking. Deze agenda leeft niet binnen bestuur, colleges en raden;
- er wordt geconstateerd dat er, ondanks de bereikte successen, een negatieve relatie is tussen de inspanningen die geleverd zijn en de bereikte resultaten;
- een belangrijke constatering verder is dat onduidelijkheid over rollen, taken en bevoegdheden ertoe leidt dat organen en gremia van de Metropoolregio Eindhoven afzonderlijk en als systeem onvoldoende functioneren;
- er wordt opgemerkt dat de gekozen structuur en organisatie onvoldoende aansluiten bij de inhoudelijke doelstellingen en ambities;
- er wordt verschillend gedacht over hoe een netwerksamenwerking eruit zou moeten zien;
- de overgang van het SRE naar de Metropoolregio Eindhoven is wellicht te snel gegaan;
- er is te weinig betrokkenheid is (geweest) bij (de overgang naar) de nieuwe samenwerking binnen de Metropoolregio.

Wij vinden de conclusies (zowel positief als negatief) herkenbaar. Niet alle punten zijn door het college in het gesprek met Berenschot aangestipt (inbreng van college is gedeeld met de gemeenteraad t.b.v. evaluatiegesprek van de gemeenteraad met Berenschot), maar het evaluatierapport vormt een herkenbare samenvatting van de visie van de 21 gemeenten.

Aanbevelingen evaluatierapport

Het DB van de MRE ziet de kritiekpunten als aanknopingspunten om een nieuwe impuls te geven aan de regionale samenwerking. Berenschot adviseert:

1. Een fundamentele herijking (koersbepaling) van de samenwerking op inhoud en vorm.
2. Het doorvoeren van enkele 'quick wins'.

Vervolgproces

Het Dagelijks Bestuur heeft in eerste instantie aan het Algemeen Bestuur voorgesteld om de aanbevelingen gelijktijdig uit te voeren; naast de koersbepaling was het voorstel direct ook quick wins door te voeren. Naar aanleiding van de vergadering van het Algemeen Bestuur van 28 juni is het voorstel voor het vervolgproces (met steun van de vertegenwoordiger van Valkenswaard in het AB) gewijzigd: besloten is om een pas op de plaats te maken en eerst alle reacties van de gemeenteraden af te wachten, alvorens te starten met de uitlijning van het vervolgproces en de quick wins pas door te voeren na afloop van de koersbepaling.

De conclusies en aanbevelingen uit het evaluatierapport zijn de basis voor het herijkingsproces, dat zal worden uitgewerkt in een stappenplan als de reacties van de gemeenteraden zijn ontvangen. Het wordt een coproductie van de regiogemeenten, zo mogelijk ook met het maatschappelijk veld. Het AB heeft de intentie om te komen tot een nieuwe basis voor samenwerking die verbinding geeft en waarvoor gezamenlijk eigenaarschap wordt gevoeld. Doel van dit proces is:

1. Het formuleren van de strategische hoofdpogaven voor de toekomst (koers).
2. Het ontwikkelen van een uitvoeringsarrangement inclusief governance (structuur).

De belangrijkste aanbeveling uit het evaluatierapport is dat er een fundamentele herijking van de regionale samenwerking in de MRE dient plaats te vinden. Het doel is om opnieuw koers te bepalen op het grotere doel van de regionale samenwerking, de inhoudelijke thema's en mogelijke differentiatie in schaalniveau en snelheid. Indien er duidelijkheid is over de koers van de regionale samenwerking kan pas gesproken worden over de vorm van de samenwerking en het besluitvormingsproces. Daarna volgen pas gesprekken over het implementeren van verbetermaatregelen.

Wij vinden het geschetste vervolgproces verstandig en kunnen hiermee instemmen. Belangrijk is dat de gemeenteraden vooraf (middels dit raadsvoorstel) een zienswijze kunnen geven over het evaluatierapport en het vervolgproces. Tevens is het verstandig dat er een pas op de plaats is gemaakt en er eerst fundamenteel over de inhoudelijke doelen en gewenste organisatievorm van de MRE wordt gesproken alvorens quick wins door te voeren in de organisatiestructuur en werkwijze. Het bepalen van de quick wins dient tevens onderdeel te zijn van het proces dat we nu doorlopen, we dienen dus niet zondermeer vast te houden aan de eerder geformuleerde quick wins die op onderdelen zelfs fundamentele wijzigingen inhielden. De werkplaatsen kunnen hun werkzaamheden tijdens het herijkingsproces blijven voortzetten.

Op het moment dat het vervolgproces verder is uitgewerkt zal duidelijk worden welke vervolgvragen omtrent doelen, inhoud en structuur/organisatie op welk moment dienen te worden beantwoord. Voor ons zijn de volgende uitgangspunten (op hoofdlijnen) van belang in het vervolgproces:

- de regionale samenwerking in de MRE dient te worden gecontinueerd, maar een fundamentele herijking is noodzakelijk;
- er wordt binnen de MRE alleen maar samengewerkt met 21 gemeenten op thema's waarop dit noodzakelijk is, zo niet kan er sub-regionaal worden samengewerkt (met A2-gemeenten);
- er komt binnen de MRE meer ruimte voor samenwerking in verschillende snelheden (bv. als stedelijk gebied verdergaand wil samenwerken dan de A2-gemeenten kan dat);

- de regionale agenda wordt nadrukkelijker het uitgangspunt van de regionale samenwerking en de gemeenteraden gaan nadrukkelijker sturen op uitvoering van de regionale agenda;
- er is in het vervolgproces aandacht voor gezamenlijke uitvoering van taken om zo de impact van de regionale samenwerking te versterken (de resultaten die tot nu toe zijn bereikt worden tot nu toe beperkt daadwerkelijke uitgevoerd);
- er dient voor te worden gewaakt dat we niet gaan organiseren wat regionaal al op een andere wijze georganiseerd is;
- de gemeenteraden worden in het vervolgproces nauw betrokken.

Planning

Onderstaand is de planning te vinden die wordt voorgesteld door de MRE.

1 oktober 2017	Uiterlijk reactie van de gemeenteraden
1 november 2017	Vergadering Algemeen Bestuur: - Bespreken reacties raden - Vaststellen stappenplan herijkingsproces
November 2017	Verder uitwerking en start realisatie stappenplan herijkingsproces.
13 december 2017	Vergadering Algemeen Bestuur: - voortgang proces
21 februari 2018	Vergadering Algemeen Bestuur: - voortgang proces
<i>21 maart 2018</i>	<i>Verkiezingen</i>
Mei - oktober 2018	Vervolg uitwerking regionale agenda met de nieuwe raden
12 december 2018	Algemeen Bestuur: Vaststelling nieuwe Regionale Agenda

Wij vinden bovenstaande planning van zorgvuldigheid en realisme getuigen. Daarnaast is het verstandig om de nieuwe gemeenteraden nadrukkelijk de gelegenheid te geven om bij het proces betrokken te zijn en de uiteindelijke besluiten te nemen over het toekomstperspectief van de MRE.

D. Wat willen we bereiken?

- Het toekomstbestendig maken van de Regionale Samenwerking

E. Wat gaan we er voor doen?

- Participeren in het vervolg van het herijkingsproces

F. Betrokken partijen

N.v.t.

G. Beheer en onderhoud

N.v.t.

H. Financiën

N.v.t.

I. Vervolgstappen

Het verzenden van de zienswijze van de gemeenteraad van Valkenswaard aan het Dagelijks- en Algemeen Bestuur van de MRE.

J. Communicatie

N.v.t.

K. Bijlage(n)

1. Concept-zienswijze aan dagelijks- en algemeen bestuur MRE.

L. Ter inzage liggende stukken

1. Aanbiedingsbrief evaluatierapport MRE;
2. Evaluatierapport MRE.

Burgemeester en wethouders van Valkenswaard

De raad van de gemeente Valkenswaard;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 22 augustus 2017, nummer 280559/287220;

Gelet op de behandeling in de vergadering van de raadscommissie d.d. 7 september 2017;

BESLUIT

- 1. In te stemmen met het door het Dagelijks Bestuur van de MRE voorgestelde vervolgproces van de evaluatie van de MRE.**
- 2. Het Dagelijks- en Algemeen Bestuur van de MRE middels bijgevoegde zienswijze in kennis stellen van het standpunt van de gemeente Valkenswaard omtrent de inhoud van het eindrapport van de evaluatie van de MRE het voorgestelde vervolgproces voor de herijking van de MRE.**

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad d.d. 21 september 2017.

Kenmerk: 280559/287224

de griffier,

de voorzitter,

drs. C. Miedema

drs. A.B.A.M. Ederveen.